

A KÖZTERÜLETI NÖVÉNYVÉDELEM JELLEMZŐI

Zsigó György
NMNK Budapest - Fővárosi Szervezete

növényvédelmi szakmérnöki továbbképzés
Budapest, 2019. április 9.

A közterületi növényvédelem jellemzői:

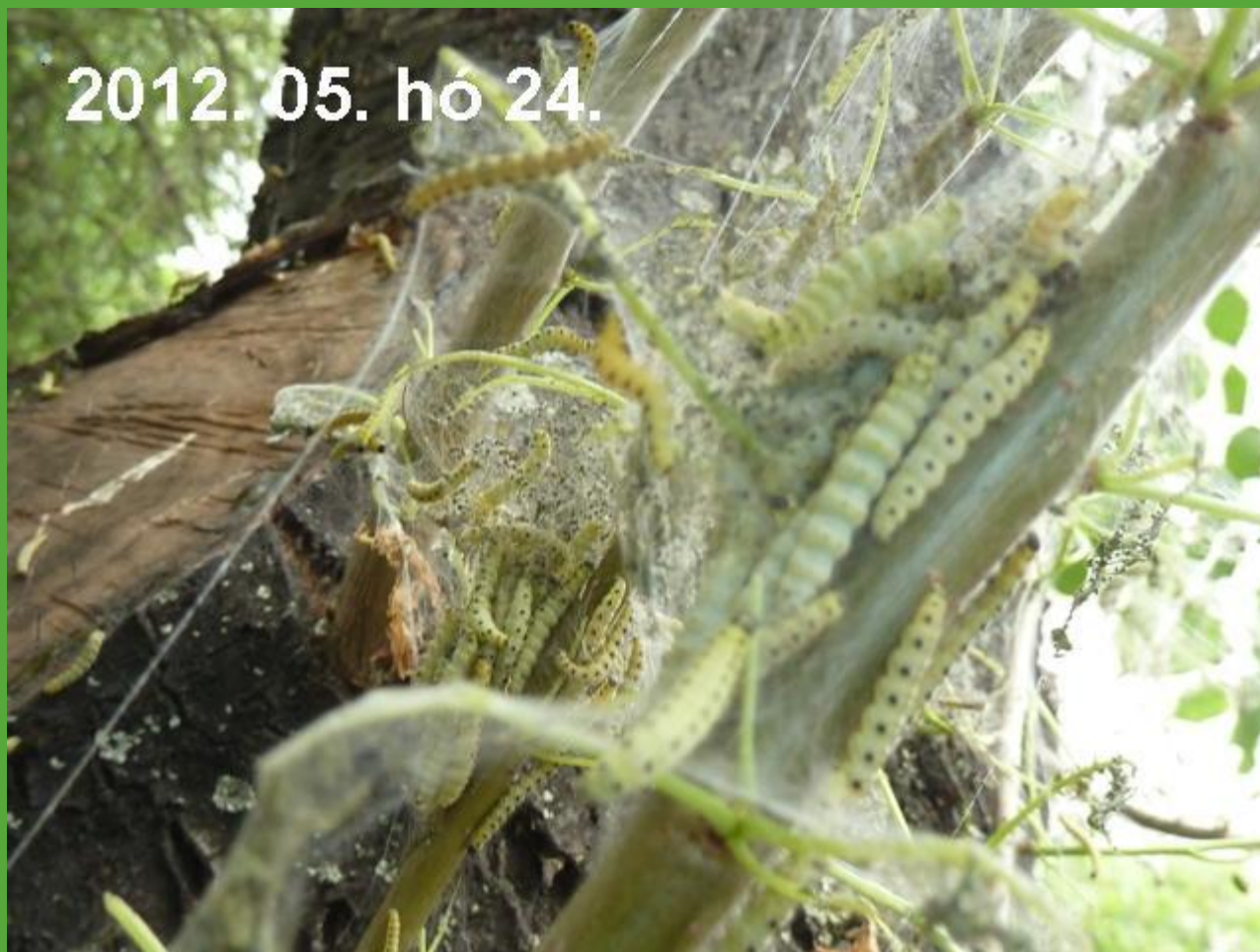
- emberek folyamatos jelenléte
- az EU vegyszerellenes közege (közterületi kullancsirtás betiltásának példája)
- romló gazdasági környezet
- fővárosi és kerületi megosztottság
- a lakosság érzékeny reagálása (vegyszer, károsító)

Pókhálós molyfajok

/Hyponomeuta spp./

Pókhálós molyfajok */Hyponomeuta spp./*

Pókhálós molyfajok, 2018.05.18.
/Hyponomeuta spp./

Levéltetvek, 2016. 02. hó 3.

Levéltetvek

Levéltetvek

Levéltetvek

2012.03. hó 29.

Vadgesztenyelevél-aknázómoly

/Cameraria ohridella/

Vadgesztenyelevél-aknázómoly **2016.06.08.**
/Cameraria ohridella/

Vadgesztenyelevél-aknázómoly 2014.06.14.
/Cameraria ohridella/

Vadgesztenyelevél-aknázómoly 2014.06.14.
/Cameraria ohridella/

Vadgesztenyelevél-aknázómoly

/Cameraria ohridella/

Vadgesztenyelevél-aknázómoly

/Cameraria ohridella/

A Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara vadgesztenyelevél-aknázómoly előrejelző hálózata:

04. hó	<i>XI.ker. Ménesi út</i>	<i>XI.ker. Térenyi út, Szt. Imre kórház</i>	<i>XI.ker. Bozókvár u. park</i>	<i>XI.ker. Diószegi u. óvoda</i>	<i>III.ker. Mókus u.</i>	<i>X.ker. Szt. László tér</i>	<i>XIV.ker. Állatkert</i>	<i>VIII.ker. Fűvészkert</i>	<i>Kecskemét, református temető</i>	<i>Maroslele, köztemető</i>
06.	Ki.	Ki.	Ki.	Ki.	Ki.	Ki.	Ki.	Ki.	04.12.	04.10.
17.	110	12	0	1	3	62	370	64	1165	12

- 2018-ban már nemzetközi hálózattá bővült.
- közterületi növényvédelmi felhívások **Ki kéri?**
- házikerti növényvédelmi felhívások **Ki kéri?**
- www.magyaroveny orvos.hu
- www.zsigogyorgy.hu

Budapesti vadgesztenyelevél-aknázómoly feromon csapdák (VARL+) néhány fogási adata 2011.

<i>Dátum: 04. hó</i>	<i>XI.ker. Ménesi út</i>	<i>XI.ker. Tétényi út, Szt. Imre Kórház</i>	<i>XI.ker. Bozókvár u. .park</i>	<i>XI.ker. Diószegi u. óvoda</i>	<i>III.ker. Mókus u.</i>	<i>X.ker. Szt. László tér</i>	<i>XIV.ker. Állatkert</i>	<i>VIII.ker. Füvészkert</i>
05.	kihelyezve	kihelyezve	kihelyezve	kihelyezve	kihelyezve	kihelyezve	kihelyezve	kihelyezve
12.	92	5	3	32	16	14	108	5
19.	540	49	0	104	48	70	405	79
26.	2100	N	4	240	48	230	2900	430

<i>Dátum: 08. hó</i>	<i>XI.ker. Ménesi út</i>	<i>XI.ker. Tétényi út, Szt. Imre Kórház</i>	<i>XI.ker. Bozókvár u. .park</i>	<i>XI.ker. Diószegi u. óvoda</i>	<i>III.ker. Mókus u.</i>	<i>X.ker. Szt. László tér</i>	<i>XIV.ker. Állatkert</i>	<i>VIII.ker. Füvészkert</i>
02. cs.	1900	155	6	170	85	320	1300	1300
09.	6200	1400	145	680	280	7400	4100	8000
16.	3800	900	560	2550	340	2200	1100	3300
23.	1250	110	220	1300	130	910	350	800
30. cs.	380	18	56	230	75	130	kb. 35	280

Pl. 2018.07.17-ére a Fiumei Úti Sírkertben egy hét alatt 1.900-ról 27.600 egyedre nőtt a fogás

Budapesti vadgesztenyelevél-aknázómoly feromon csapda fogási adata 2018. Fiumei Úti Sírkert

Bp., VIII. ker. Fiumei úti Sírkert	2. pont
ki	
N	
91	
1500	
1500	
370 cs	
28	
4	
1.100	
13.200	
20.000	
4400	
2800	
410	
1900	
25.600	
19.600	
N	
16.000	
1.800	
1.800	
150	
150	
130	
18	
cs 5	

2018-tól vásárolható: 3.500,-Ft
www.csalomoncsapdak.hu

Platán csipkés poloska
/Corythuca ciliata/

2012. 06. hó 26.

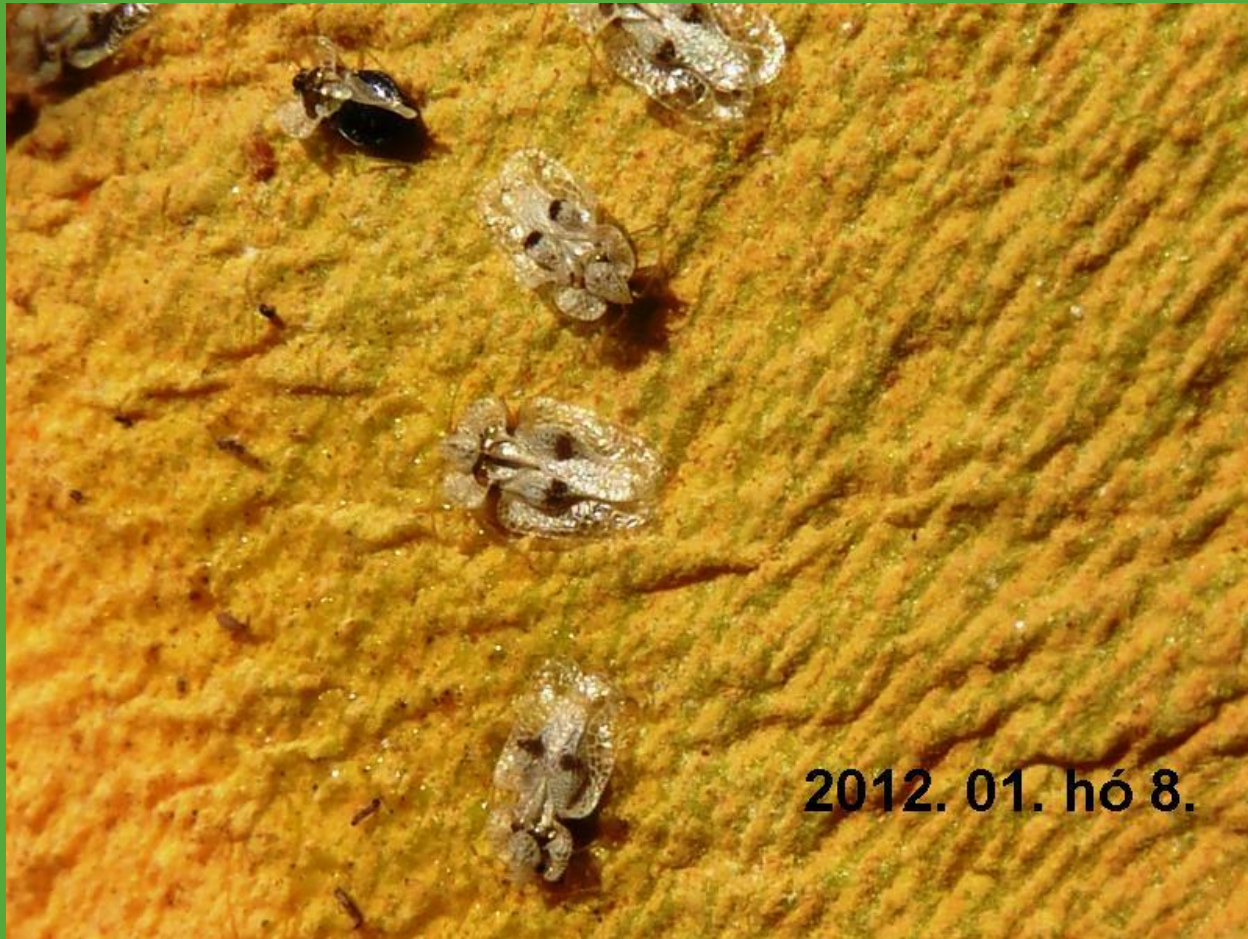
Platán csipkés poloska

/Corythuca ciliata/

Platán csipkés poloska

/Corythuca ciliata/

2012. 01. hó 8.

Gyula, 2018. 09. 14.

Gyula, 2018. 09. 14.

Út- és utcafásításra alkalmas fák

2018. év

Növényvédelem		Megjegyzés
1=biztosan kezelni kell 2=valószínűleg kezelni kell 3=eddig nem kellett kezelni		
Quercus frainetto	2	tölgy csipkéspoloska, lisztharmat
Quercus cerris	2	tölgy csipkéspoloska, lisztharmat
Quercus petraea	2	tölgy csipkéspoloska, lisztharmat
Quercus robur (Quercus pedunculata)	2	tölgy csipkéspoloska, lisztharmat
Quercus robur f. fastigiata	2	tölgy csipkéspoloska, lisztharmat
Quercus robur 'Fastigiata Koster'	2	tölgy csipkéspoloska, lisztharmat
Quercus rubra	2	tölgy csipkéspoloska, lisztharmat

Amerikai lepkekabóca
/Metcalfa pruinosa/

Amerikai lepkekabóca
/Metcalfa pruinosa/

Amerikai lepkekabóca
/Metcalfa pruinosa/

Amerikai lepkekabóca

/Metcalfa pruinosa/

Amerikai lepkeabóca

/Metcalfa pruinosa/

Amerikai lepkekabóca

/Metcalfa pruinosa/

Amerikai lepkekabóca */Metcalfa pruinosa/*

Amerikai lepkekabóca

/Metcalfa pruinosa/

Amerikai lepkekabóca

/Metcalfa pruinosa/

- **A védekezés lehetőségei:**
 - a lakosság tájékoztatása
 - acetamiprid, deltametrin, stb.
 - kitinszintézis-gátlók + olaj + (kontakt)
 - téli olajos lemosás
 - parazitáival

Közterületre engedélyezett növényvédő szerek, 2013:

KÖZTERÜLETEK

<i>Levélnázómoly, szívó-, rágókártevők</i>	<i>Agrol Plusz, (díszfa, díszcserje, vadgesztenye), Cascade 5 EC (vadgesztenye), Decis Mega, Dipel (ES), Dimilin 25 WP (vadgesztenye), Gazelle 20 SP, Mospilan 20 SP, Rimon 10 EC, Runner 2 F (vadgesztenye), Vektafid A</i>
<i>Amerikai fehér sző- vőlepke (medvelepke)</i>	<i>Dipel (ES), Runner 2 F, Steward 30 DF</i>
<i>Levéltetű, pajzstetű</i>	<i>Vektafid A</i>

A Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara 2013. évi javaslatai:

- Körkérdést kaptak és egyben köszönjük:
- Reider Imrénének
- Benécsné dr. Bárdi Gabriellának
- Czigány Zoltánnak és Takács Zoltánnak
- Poór Mihálynak, Poór Gyulának, Demeter Tibornak
- 2019-ben is folytatjuk pl. injektálás

A Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara 2013. évi javaslatai:

- 16 gyümölcskultúra növényvédelmének közös átvizsgálása után 33 szer engedélyét javasoltuk kiterjeszteni
- 28 zöldségféléseégben 23 szer engedélyét javasoltuk bővíteni
- A közterületekre pedig 20 hatóanyagot illetve készítményt ajánlottunk

Közterületre engedélyezett növényvédő szerek:

- **Rovarölők:** Decis Mega, Dipel (ES), Dimilin 25 WP, Runner 2 F, Admiral 10 EC, Strip-10 2F, Steward 30 DF, „Mospilanok”, olajok
- **Gombaölők:** -2014. – Topas 100 EC, Thiovit Jet, Champ DP
- **Atkaölők:** -2015. ősztől Nissorun 10 WP
- **Gyomirtók:** -2014. -glifozát
- „Eseti engedély” lehetősége

A közterületre, mint kiskultúrára engedélyezett készítmények, 2019. évkezdet

KÖZTERÜLETEK

(díszfák, díszcserjék)

*Levélnézőmoly, szívó-, rágó-
kártevők*

*Decis Mega, Dimilin 25 WP, Foray 76B, Mospilan
20 SP (20 SG), NeemAzal-T/S (vadgesztenye),
Runner 2 F (vadgesztenye), Vektafid A, Vertimec
Pro*

*Amerikai fehér szövőlepke
(medvelepke)*

Runner 2 F, Steward 30 DF

Levéltetű, pajzstetű, atkák

Admiral 10 EC, Nissorun 10 WP, Vektafid A

*Gombabetegségek (lisztharmat,
peronoszpóra, rozsda, szürkepe-
nész, alternária)
Gyomnövények*

*Amistar, Astra rézoxiklorid, Champ DP, Microthiol
Special, Thiovit Jet, Topas 100 EC, Tazer 250 SC*

*Barclay Gallup Hi-Activ, Fozát 480, Glialka Top
(Express 6H), Glyphos Dakar, Roundup Bioaktív
(Superb), Total*

iasd: Kabakosok

DÍSZNÖVÉNYEK (díszfák, díszcserjék, hajtattott, cserepes)

Talajfertőtlenítés, talaj-
lakó kártevők

Basamid G, Ipam 40 (ü.e.), Nemasol 510, Proplant

Contans WG

tharmat

zirom)foltosság

Amistar, Cosavet DF, Folpan 80 WDG (48 SC)(kriz-
tém), Saprol Rózsa gombabetegségek elleni szer,
Sythane Duplo, Topas 100 EC (rózsa)

Amistar, Antracol 70 WP, Astra Rézoxiklorid, Folpan
80 WDG (48 SC) (rózsa, krizantém, tulipán), Meteor
Nordox 75 WG, Saprol Rózsa gombabetegségek elleni
szer

Amistar, Signum WG, Switch 62,5 WG

Amistar, Antracol 70 WP, Dithane M-45, Galben R,
Manfil 75 WG, Ridomil Gold MZ 68 WG, Ridomil Gold
Plus 42,5 WP

Mycostop

Amist

Levéltetvek,

Atka, takácsatk

Gyapjaslepke (a
fehér szövölepke)

Pajzstetvek (viasz-
teknős pajzstetvek)

Csipkés poloska

Üvegházi molylepke

Faszedő

További lehetőségek

- Szükséghelyzeti készítmény (betiltott hatóanyag)
- Eseti engedély (már engedélyezett hatóanyag kiterjesztése, 2014. óta már nincs)
- 50 ha felett és vállalkozóknak: 150.000,- Ft
- 50 ha alatt 15.000,- Ft

Közterületre engedélyezett növényvédő szerekre vonatkozó előírások:

2008. évi XLVI. tv. és 43/2010. (IV. 23.) FVM rendelet

- „ A készítménynek közterületeken való felhasználása esetén a kezelésről az érdekelt lakosságot tájékoztatni kell. A permetezés kizárólag növényvédelmi szakirányító közvetlen felügyeletével, 22-03 óra közötti időszakban végezhető. A játszóterek 10 méteres körzetében a szer nem használható!”
- ...és az önkormányzati csendrendeletek...

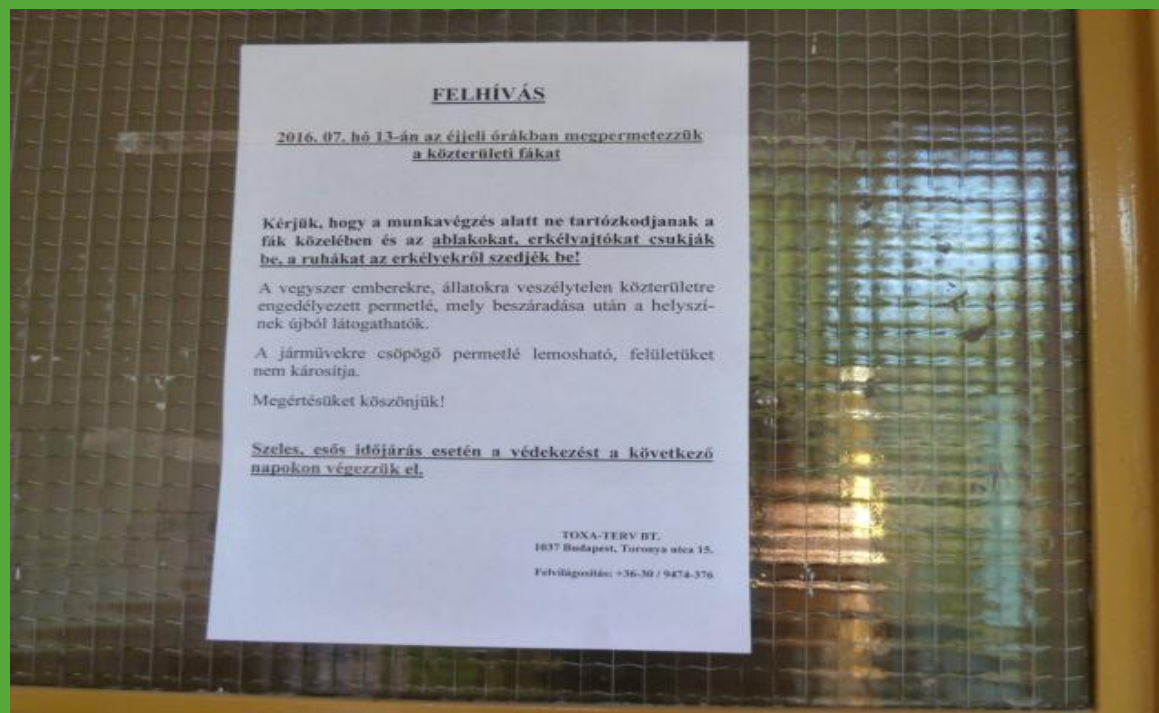
Közterületre engedélyezett növényvédő szerekre vonatkozó előírások:

**2008. évi XLVI. tv. és 43/2010. (IV. 23.) FVM rendelet
pl. a Nissorun 10 WP engedélyéből:**

A készítményt közterületen csak felsőfokú növényvédelmi képesítéssel és hatályos engedéllyel rendelkező személy irányítása mellett lehet kijuttatni.

A közterületeken történő felhasználáskor a kezelésről az érintett lakosságot a helyben szokásos módon tájékoztatni kell, és fel kell hívni a figyelmet a kezeléssel járó közegészségügyi előírások betartására. **Frissen kezelt, permetezett területen tartózkodni tilos!**

Közterületre engedélyezett növényvédő szerekre vonatkozó előírások: „a kezelésről az érdekelt lakosságot tájékoztatni kell.”

„szerkeresés” webes lehetőségek:

„enir” (NÉBIH honlapon, változni fog)

www.agroinform.hu

www.agromedium.hu (mobilra is)

Nagy újdonság-2017. ősztől, az „egyszerű anyagok” listája

- Mezei zsurló, Répacukor, Kitozán-hidroklorid, Mésztej, fűzfakéreg, Háztartási ecet, Lecitinek, Gyümölcscukor, Szódabikarbóna, Diammónium-foszfát, Tejsavó, Napraforgóolaj, Hidrogén-peroxid, Csalán, Agyagos faszén
- Újabbak: pl. sör (2017.), talkum (2018.)

Várható módosítások:

- A növényvédelmi tevékenységről szóló új rendelet tervezetében a 6. § szerint...”Védekezésre a 1107/2009/EK rendeletnek megfelelő alacsony kockázatú, elsősorban biológiai növényvédő szerek használhatóak az engedélyokirat külön előírásai szerint.”...

Beköltözők és undorkeltők

Vándorpoloska

/Nezara viridula/

2012. 8. hó 23.

Vándorpoloska
/Nezara viridula/

Vándorpoloska

/Nezara viridula/

Vándorpoloska

/Nezara viridula/

Vándorpoloska

/Nezara viridula/

Vándorpoloska

/Nezara viridula/

Vándorpoloska
/Nezara viridula/

2011. 11. hó 26.

Vándorpoloska */Nezara viridula/*

szívásnyom?

Platánbodobács

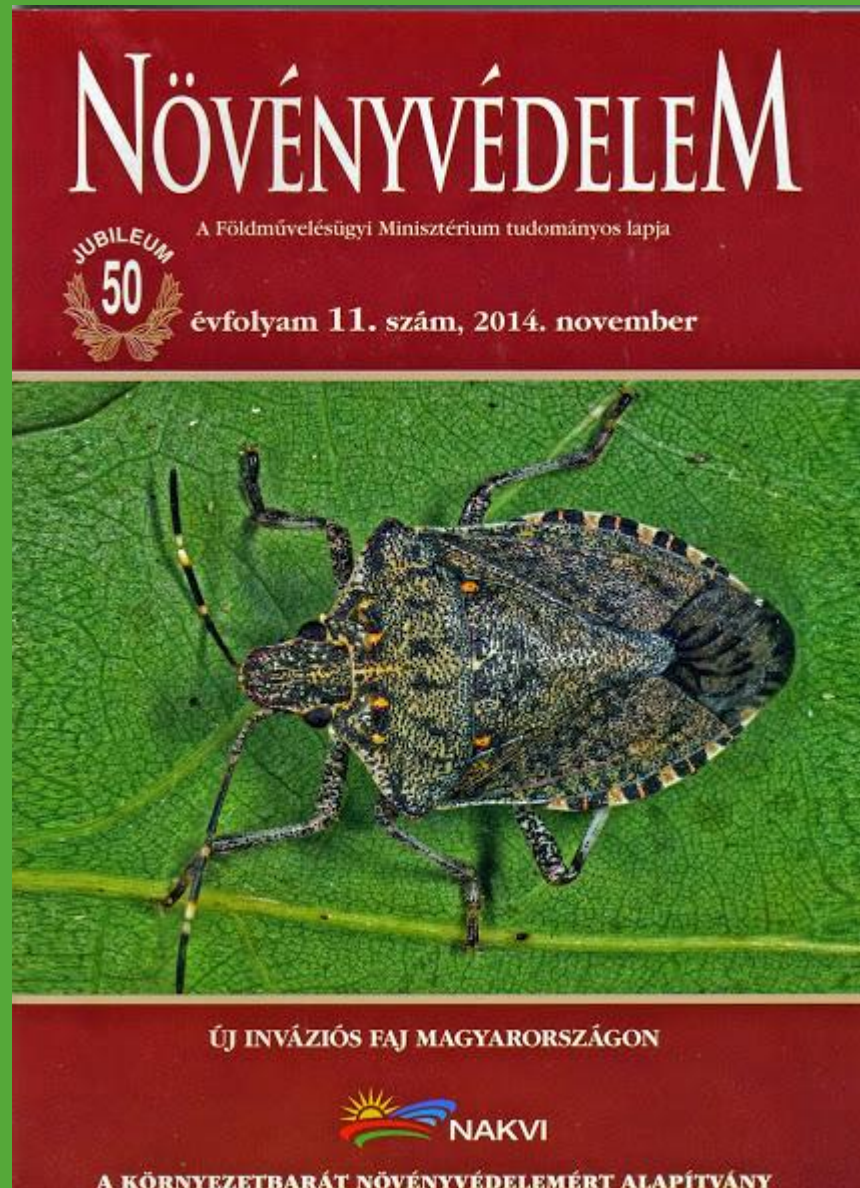
/Arocatus longiceps/

Ázsiai márványospoloska /Halyomorpha halys/

Ázsiai
márványospoloska
/Halyomorpha halys/

Ázsiai márványospoloska

/Halyomorpha halys/ dr. Vétek Gábor fotója

2015. 10. 02.

Ázsiai márványospoloska 2016.09.16.
/Halyomorpha halys/

Vándorpoloska , platánbodobács és ázsiai márványospoloska

- **A védekezés lehetőségei és határai:**
 - a lakosság tájékoztatása: ősszel ismételten betelepül
 - szúnyogháló + porszívó
 - folyamatos felderítés jelentősége
 - acetamiprid, deltametrin, stb. (nyáron)
 - növényi kártevők?

Hársbodobács

/Oxycarenus lavaterae/

Hársbodobács

/Oxycarenus lavaterae/

Hársbodobács

/Oxycarenus lavaterae/

2012. 10. hó 4.

Hársbodobács

/Oxycarenus lavaterae/

Hársbodobács
/Oxycarenus lavaterae/

Védekezés?

A titokzatos selyemfényű puszpángmoly
(Cydalima perspectalis)
2014. 07. 28. Nagyréde

Selyemfényű puszpángmoly

2014. 07. 28. Nagyréde

Selyemfényű puszpángmoly

2014. 07. 28. Nagyréde

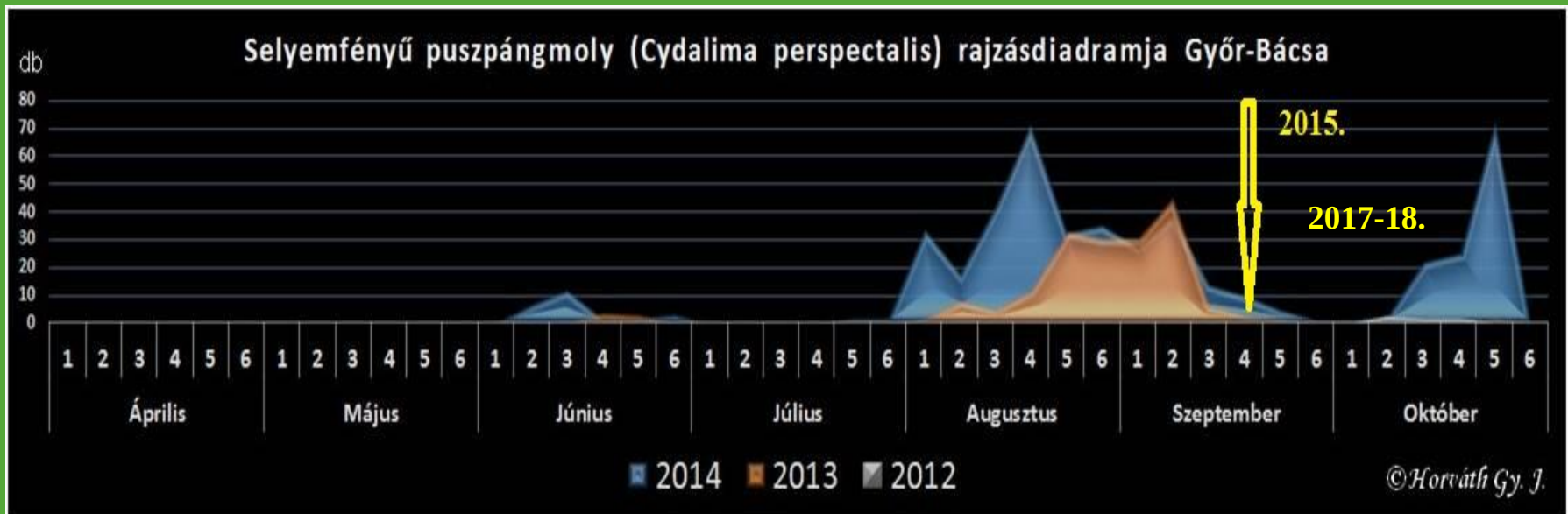

Selyemfényű puszpángmoly

2014. 07. 29. Óbuda

Selyemfényű puszpángmoly **2018. tele ?** */Cydalima perspectalis/*

Selyemfényű puszpángmoly elleni védekezés 1.

- Folytatódó őszi kártétel a még zöld bokrokon?
- Tavasszal (2014.03.21-én, 2016-ban:03.15-én)
- - áttelelő kis hernyók a saját bokromról
- - áttelelő hernyók a rágás után bebábozódnak és kirepülnek a lepkék a kertembe is
- - faiskolai csemetékkel
- **A belsejében kezd, ezért nem látjuk időben.**

Selyemfényű puszpángmoly elleni védekezés 2.

- Egy-két naponta át kellene nézni a bokrokat
- Mechanikai tisztogatás
- Permetezés fiatal hernyók ellen hatékony: Dimilin vagy Dipel + Mospilan + pl. Decis, Karate + tapadásfokozó
- Permetezés a tarráragott bokrokon: pl. Decis, Karate + tapadásfokozó
- **Nagy nyomással a bokrok belsejébe**
- **2017-től előrejelző csapdája is kapható:**
www.csalomoncsapdak.hu

Az NMNK, országos selyemfényű puszpángmoly
csapdahálózatának helyszínei, 2018.

Budapest 3 pontján (fénycsapda is)

Debrecenben

Székesfehérváron

Kecskeméten

Maroslelén

Szombathelyen

A fogási adatok megtalálhatóak:

a magyarnovenyorvos.hu, a zsigogyorgy.hu és az

agroinform.hu oldalakon

Folytatás 2019-ben ???

atkák

Atkák évtizede

Tűztövis-gubacsatka, 2014.

Pajzstetvek, 2014.07.07.

A lisztharmatok kihívása

Lisztharmatok

Lisztharmatok

Lisztharmatok évtizede

Lisztharmatok

Lisztharmatok

Lisztharmatok(10.26.)

Lisztharmatok

Lisztharmatok (kazmotécium)

„közös” károsítók pl. egyes lisztharmatfajok

Vadgesztenyék guignardiás levélfoltossága

Platánok apignomóniás betegsége

Jogszabályba ütköző gyomok

Arankairtás : Ft/ zöldfelület m2/ heti ellenőrzés

„férgék vannak a homokozóban!!!”

Cserebogarak lárvái

Vadgesztenyelevél-aknázómoly

/Cameraria ohridella/

Vadgesztenyelevél-aknázómoly

/Cameraria ohridella/

A kommunális permetezőgép

A kommunális permetezőgép

A kommunális permetezőgép

Kommunális permetezőgép

Kommunális permetezőgép

Kommunális permetezőgép

A kommunális permetezőgép

Vadgesztenyelevél-aknázómoly

/Cameraria ohridella/

Vadgesztenyelevél-aknázómoly

/Cameraria ohridella/

Vadgesztenyelevél-aknázómoly

/Cameraria ohridella/

Diószegi utcai játszótér, 2018.09.25.

Eredmények 2019.04.08-án (félúton)

- - Brenneria fajok (dió, platán, stb.)
- -2 Bacillus faj (patogének)
- - termésvizsgálatot szeretnének az abamektinre (lásd Vertimec Pro szükséghelyzeti engedélyét)

FŐKERT konferencia 2018. 12. 06.

Hányan végzik a kezeléseket?

Google keresőben:

- gesztenyefa injektálás: 144 találat
- vadgesztenye fák injektálásos védelme aknázómoly ellen: 233 találat
- aknázómoly injektálás: 368 találat
- fa injektáló készülék: 11 400 találat
- (diófa injektálás: 2 280 találat)

Harlekinkatica (*Harmonia axyridis*)

termesztésben néhol káros - közterületen egyelőre hasznos

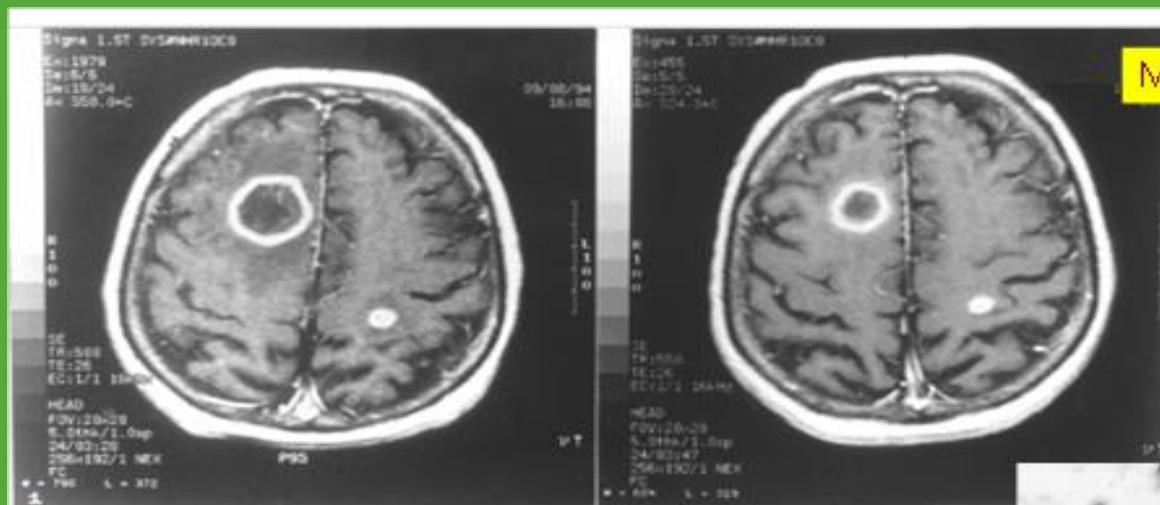
Javaslataim:

- A vegyszerterhelés csökkentése érdekében pontosítsuk a közterületi növénykárosítók körét és dolgozzuk ki a védekezés technológiáját
- Bővítsük a közterületre engedélyezett készítmények körét
- A védekezés időpontjának és helyszínének a kiválasztása legyen a növényvédelmi szakirányító döntése, felelőssége
- Az önkormányzatoknak ajánljuk a több évre kiterjedő vállalkozási szerződésformát (fakataszter)
- Az EU fórumain álljunk ki a közterületi növényvédelem létjogosultsága mellett

Hasadtlemézű gomba (Schizophyllum commune)

Dr. Vajna Lászlótól származó dia

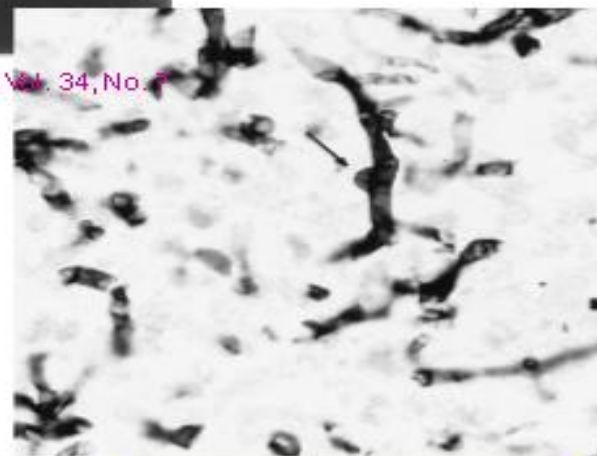

MR felvétel

Abstract: JOURNAL OF CLINICAL MICROBIOLOGY, July 1996, p. 1628–1632 Vol. 34, No. 7

Kitenyésztve

metszet szövetből

Köszönöm figyelmüket!

www.magyaroveny orvos.hu

